

TREŚĆ TOMU DRUGIEGO

Rozdział IX

PODSTAWY GEOBOTANICZNEGO PODZIAŁU POLSKI

(*Opracował Władysław Szafer*)

Str.

Cel podziału 3 — Znaczenie gospodarcze 3 — Podziały geograficzne 3 — Regionalizacja gospodarcza 4 — Koncepcja Raciborskiego i jej rozwój 6 — Jednostki geobotaniczne pierwszego rzędu 7 — Pojęcie pięter wysokościowych 8 — Jednostki geobotaniczne drugiego rzędu 8 — Jednostki geobotaniczne trzeciego rzędu 9

Rozdział X

SZATA ROŚLINNA POLSKI NIŻOWEJ

(*Opracował Władysław Szafer*)

PODPROWINCJA: NIŻOWO-WYŻYNNNA	13
A. DZIAŁ: BAŁTYCKI.	13
Charakterystyka ogólna	13
Klimat 13 — Stosunek do Działu Północnego 13 — Stosunek do Działów Karpackiego i Sudeckiego 14	
Opis geobotanicznych jednostek Działu Bałtyckiego	14
A ₁ . Poddział: Pas Równin Przymorskich i Wysoczyzn Pomorskich	14
1. Kraina: Morze.	15
2. Kraina: Brzeg Bałtyku	15
Ogólna charakterystyka 15 — Zespoły roślinne 15 — Podział na okręgi 21	
3. Kraina: Pobrzeże Bałtyckie	21
Położenie 21 — Zespoły roślinne 21 — Torfowiska wrzosowiskowe 21 — Lasy 22 — Brzeg klifowy 24 — Podział na okręgi 24	
4. Kraina: Żuławy Wisły	24
5. Kraina: Nizina Szczecińska	27
Ogólna charakterystyka 27 — Wolin 28	
6. Kraina: Pojezierze Pomorskie	29
Ogólna charakterystyka 29 — Buczyny pomorskie 29 — Lasy mieszane 32 — Jeziora lobeliowe 32 — Torfowiska 34 — Podział na okręgi 34	

	Str.
7. Kraina: Zachodnio-Pomorski Pas Przejściowy	34
Położenie 34 — Gleby i lasy 35 — Wrzosowiska 36 — Zespoły bagienne i łąkowe 36 — Roślinność stepowa 38 — Podział na okręgi 42	
Zarys historii flory i roślinności Pasa Równin Przymorskich i Wysoczyzn Pomorskich 42 — Przemiany klimatyczne i relikty 42 — Dysjunkcje w zasięgach reliktyw 45 — Halo-fity jako relikty 46 — Relikty holocenijskie 46	42
Ochrona naturalnej roślinności w Pasie Równin Przymorskich i Wysoczyzn Pomorskich .	50
A ₂ . Poddział: Pas Wielkich Dolin	54
Klimat 54 — Trudności podziału 55 — Podział na krainy i okręgi 55	
8. Kraina: Wielkopolsko-Kujawska	56
Ogólna charakterystyka 56 — Okręg Notecki 57 — Okręg Lubuski 58 — Okręg Poznańsko-Gnieźnieński 58 — Okręg Kujawski 61 — Okręg Barycki 61	
9. Kraina: Mazowiecka	61
Ogólna charakterystyka 61 — Okręg Rawski 62 — Okręg Warszawski 64 — Puszcza Kampinowska 64 — Okręg Północno-Mazowiecki 64 — Okręg Małego Mazowsza 65	
10. Kraina: Polesie Tyśmienickie (Lubelskie)	65
Ogólna charakterystyka 65 — Szata roślinna 65	
11. Kraina: Płaskowzgórza Łukowsko-Siedleckie	67
Położenie i granice 67 — Lasy jodłowe 67 — Inne zespoły leśne 68 — Rzadsze składniki flory 69	
Ochrona naturalnej roślinności w Pasie Wielkich Dolin	69
A ₃ . Poddział: Pas Kotlin Podgórskich	72
12. Kraina: Kotlina Śląska	72
Położenie 72 — Klimat 72 — Drzewa 74 — Wpływ Bramy Morawskiej 74 — Re-liktywne składniki geograficzne 75 — Podział na okręgi 75 — Okręg Borów Dolno-śląskich 75 — Okręg Nadodrzański 76 — Okręg Przedgórze Sudeckiego 76	
13. Kraina: Kotlina Sandomierska	78
Położenie 78 — Elementy florystyczne 79 — Różanecznik żółty 81 — Lasy i inne zbiorowiska 82 — Historia rozwoju szaty roślinnej 86 — Podział na okręgi 88 — Samodzielność Progu Przykarpacciego 89	
Ochrona naturalnej roślinności w Pasie Kotlin Podgórskich	89
A ₄ . Poddział: Pas Wyżyn Środkowych	90
Położenie i problem jednolitości geobotanicznej 90 — Podział na krainy 91	
14. Kraina: Wzgórza Trzebnicko-Ostrzeszowskie	92
Położenie 92 — Klimat i granice drzew 92 — Lasy 93 — Podział na okręgi 93	
15. Kraina: Wyżyna Śląska	94
Położenie 94 — Pustynia Błędowska 94 — Flora galmanowa 95 — Zagłębienie Wę-glowe 98 — Inne okręgi 100	
16. Kraina: Wyżyna Krakowsko-Częstochowska	100
Charakterystyka geograficzna 100 — Rozmaitość siedlisk 101 — Lasy bukowe 103 — Inne zespoły leśne 104 — Zarośla 104 — Lasy sosnowe 105 — Dąbrowy 105 — Zespoły murawowe 105 — Zespoły naskalne mchów 106 — Ekologia zespó-łów naskalnych 106 — Zespoły pól uprawnych 106 — Brzoza ojcowiska 106 — Re-likty florystyczne 107 — Historia lasów 107 — Podział na okręgi 108	

	Str.
17. Kraina: Wyżyny Lessowe (Miechowsko-Sandomierska)	109
Położenie i ogólna charakterystyka 109 — Okręg Miechowsko-Pińczowski 110 —	
Zespoły kserotermiczne murawowe 111 — Zespoły łąkowe i halofity 112 — Ze-	
społy zaroślowe 114 — Zespoły leśne 114 — Historia zbiorowisk roślinnych 114 —	
Okręg Staszowski 118 — Okręg Sandomiersko-Opatowski 118	
18. Kraina: Świętokrzyska	121
Położenie i ogólna charakterystyka 121 — Klimat i gleba 121 — Podział na okręgi	
122 — Okręg Łysogórski 122 — Lasy grzbietowe 124 — Gołoborza 126 — Po-	
dział na podokręgi 128 — Lasy w dolinach 128 — Modrzew polski 131 — Piętra	
leśne 131 — Okręg Chęciński 133 — Gleby 134 — Zespoły roślinne 134 — Okręg	
Konecki 135 — Okręg Przejściowy (Włoszczowsko-Jędrzejowski) 136 — Historia	
roślinności 136	
19. Kraina: Północne Wysoczyzny Brzeżne	140
Położenie i podział na okręgi 140 — Okręg Kaliski 140 — Okręg Widawski 141 —	
Okręg Łódzko-Piotrkowski 141 — Okręg Radomsko-Kozienicki 143	
20. Kraina: Wyżyna Lubelska	144
Granice i ogólna charakterystyka 144 — Zespoły leśne 148 — Zespoły zaroślowe	
148 — Zespoły kserotermiczne murawowe 148 — Inne zespoły roślinne 149 —	
Łąki 149	
21. Kraina: Rostocze	150
Położenie i podział na okręgi 150 — Okręg Południowy 150 — Okręg Północny	
152 — Klimat i zasięgi drzew 152 — Lasy 153 — Inne zbiorowiska roślinne 155	
Zarys historii flory i roślinności Wyżyny Lubelskiej i Rostocza	155
Dokumentacja historyczna 155 — Odrębność rozwoju historycznego 156 — Hi-	
storia gatunków drzew leśnych 157	
Ochrona naturalnej roślinności w Pasie Wyżyn Środkowych	158
B. DZIAŁ PÓŁNOCNY	165
Ogólna charakterystyka	165
Opis geobotanicznych jednostek Działu Północnego	165
B ₁ . Poddział: Północny Pas Równin Przymorskich i Wysoczyzn Pomor-	
skich	165
Klimat i drzewa 165 — Podział na krainy 166	
1. Kraina: Pobrzeże Bałtyckie	166
2. Kraina: Pojezierze Mazurskie	166
Ogólna charakterystyka 166 — Lasy 168 — Torfowiska 168 — Łąki 170 — Wrzo-	
sowiska 170 — Jeziora 173 — Podział na okręgi 173 — Okręg Olsztyński 173 —	
Okręg Giżycko-Gołdapski 174 — Okręg Suwalski 174	
3. Kraina: Wschodnio-Pomorski Pas Przejściowy	175
Ogólna charakterystyka 175 — Podział na okręgi 176 — Okręg Augustowski 176	
Ochrona naturalnej roślinności w Północnym Pasie Równin Przymorskich i Wysoczyzn	
Pomorskich	177
B ₂ . Poddział: Północny Pas Wielkich Dolin i Wysoczyzn Podlaskich	178
Związek z Działem Bałtyckim 178 — Ogólna charakterystyka i podział na krainy 178	
4. Kraina: Łomżyńska	178
5. Kraina: Północno-Podlaska	179
Podział na okręgi 179 — Puszcza Białowieska 179 — Okręg Mielnicki 184	

Ochrona naturalnej roślinności w Północnym Pasie Wielkich Dolin i Wysoczyzn Podlaskich	Str. 185
PROWINCJA PONTYJSKO-PANNOŃSKA	185
DZIAŁ: CZARNOMORSKI	185
1. Kraina: Wołyń Zachodni	185
Położenie 185 — Ogólna charakterystyka 185	

Rozdział XI

SZATA ROŚLINNA GÓR POLSKICH

(Opracował Bogumił Pawłowski)

PODPROWINCJA: GÓRSKA	189
DZIAŁ: KARPACKI	189
Układ piętrowy 189 — Piętra gospodarcze 192 — Swoiste cechy roślinności 192 — Swoiste rysy flory 194 — Związek z innymi górami 194 — Wiek flory karpackiej 196 — Podział geobotaniczny w kierunku poziomym 198	
Poddział: Karpaty Zachodnie	199
a. Okręg: Tatry	202
Granice 202 — Stanowisko w obrębie Karpat 202 — Podłoże skalne 204 — Klimat i piętra roślinności 204 — Swoiste cechy flory i roślinności 206 — Łączność z innymi pasmami 208 — Tatry ośrodkiem endemizmu 208 — Użytkowanie szaty roślinnej i jej ochrona 208 — Podział na podokręgi 209 — Podokręg: Pasma Siwego Wierchu 209 — Podokręg: Tatry Zachodnie 212 — Podokręg: Tatry Wysokie 215 — Podokręg: Tatry Bielskie 215	
b. Okręg: Pieniny	216
Charakterystyka terenu i granice 216 — Charakterystyka roślinności 216 — Swoiste cechy flory 218 — Podział Pienin 220 — Pieniński Park Narodowy. Użytkowanie łąk 224	
c. Okręg: Beskidy	224
Granice i budowa geologiczna 224 — Charakterystyka roślinności 224 — Charakterystyka flory 226 — Użytkowanie roślinności i jej ochrona 227 — Podział na podokręgi 228 — Podokręg Śląsko-Babiogórski 228 — Podokręg Sądecki 230 — Podokręg: Bory Nowotarskie 232 — Podokręg: Beskid Niski 233 — Podokręg: Pogórze Lessowe 234 — Podokręg: Pogórze Fliszowe 234	
Ochrona naturalnej roślinności w Poddziale Karpat Zachodnich	236
Poddział: Karpaty Wschodnie	237
a. Okręg: Karpaty Lesiste	238
Podokręg: Bieszczady 238 — Podokręg: Pogórze Przemyskie 240	
Ochrona naturalnej roślinności w Poddziale Karpat Wschodnich	241
Dział: Sudecki	241
Charakterystyka terenu 241 — Piętra roślinności 241 — Flora sudecka w stosunku do flory Karpat 242 — Zbiorowiska roślinne 246 — Kierunki wędrówek i wiek flory 246 — Wpływ człowieka 248	
a. Okręg: Sudety Zachodnie	248
b. Okręg: Sudety Środkowe	251
c. Okręg: Sudety Wschodnie	252
Ochrona naturalnej roślinności w Dziale Sudeckim	252
Piśmiennictwo	257
Skorowidz łacińskich nazw systematycznych rodzajów i gatunków roślin	293
Wykaz polskich nazw i rodzajów roślin	327